

واقعیت های سقوط خرمشهر به روایت گزارش های مستند

پایان حماسه ۳۴ روزه، آغازی بر حماسه‌های بزرگ‌تر

مهدی انصاری

راوی ویژه‌مشگر جنگ

در سی و پنجمین روز از جنگ تحمیلی با سقوط بخش عمده خرمشهر یکی از تلخ‌ترین ایام تاریخ ایران زمین شکل گرفت. در این روز به دنبال تسلط دشمن یعنی بر اغلب مناطق خرمشهر، عروس شهرهای جنوب خونین‌شهر شد و به اشغال دشمن در آمد. هنوز پیکر تعدادی از شهدای مدافع شهر بر زمین مانده بود که نیروهای اندک باقی مانده در شهر مجبور به تخلیه اجباری شهر شدند. آخرین بازماندگان حماسه مقاومت خرمشهر که با نزدیک به دو ماه نبرد و تلاش شبانه‌روزی کوشیدند تا از سقوط شهر جلوگیری کنند و دشمن را از گسترش تجاوز به میهن اسلامی باز دارند، مایوسانه به بخش شرقی شهر (کوت شیخ) کوچ کردند. اگرچه خرمشهر سقوط کرد، ولی روح جهاد و حماسه، ایستادگی و جانبازی سقوط نکرد، بلکه مصمم و استوار در حالی که داغ اشغال خرمشهر را بر دل داشت، خود را مهیای حماسه آفرینی‌های بیشتر کرد. در مقاومت ۳۴ روزه نیز با حماسه مقاومت خواب شوم اشغال سه روزه خوزستان و تجزیه آن باطل، و داغ بر دل متجاوزان یعنی گذاشته شد. رژیم عراق با مأموریتی از جانب استکبار جهانی و قارون‌های منطقه و با هدف سقوط نظام جمهوری اسلامی و شکست انقلاب اسلامی تانک‌هایش را از خط مرزی عبور داد، اما حماسه آفرینان حاضر در صحنه نبرد با مقاومت خود، استراتژی جنگ سریع با پیروزی برق‌آسای دشمن را به شکست کشاندند و عراق را در تکمیل هدف استراتژی جدید خود یعنی اشغال آبادان ناکام گذاشتند. گزارش‌های مرکز اسناد از آخرین تلاش‌های مدافعان شهر ترسیم خطوط پررنگ حماسه‌ای جاوید است؛ حماسه‌ای که در عین تلخی خبر از غیرت و حمیت میهن دوستی دارد.

براساس اسناد موجود، جوانان و ارتشیان و سپاهیان و نیروهای داوطلب مردمی بعد از ۳۲ روز مقاومت جانانه اینکه مجبور بودند با برجای گذاشتن پیکر همزمان شهیدشان شهر را ترک کنند. اما قبل از رفتن بر دیوارهای شهر نشتند ما برمی گردیم و این یعنی اینکه حماسه‌پایان ندارد و به اتمام نخواهد رسید. بازماندگان این حماسه عظیم با مبارزه تیرس از مرگ در درون خود در صورتی فعال منتظر فرصت ماندند تا بموقع سر دشمن را با سنگ ندامت آشنا کنند. درود بر تک تک آنان که از جان خود مقاوم‌ترین سلاح را در برابر دشمن ساختند و کمبود ساز و برگ نظامی را بهانه نکرده و میدان را خالی نکردند.

در پی اشغال خرمشهر، تلاش دشمن برای تک‌تک‌تر کردن محاصره آبادان ادامه یافت و عملیات نیروهای خودی در جاده آبادان ـ ماهشهر با عدم موفقیت مواجه شد. بدین ترتیب اجرای آتش شدید روی اهواز ادامه یافت و تحرکات دشمن در محور سوسنگرد گسترش یابد کرد.

در محور شوش، شبیخون برادران رزمنده موجب هلاکت بسیاری از نیروهای دشمن شد و فرود ۵ فروند دشمن در دزفول، خسارت‌های جانی و مالی زیادی به بار آورد.

در جبهه میانی، در محورهای دهلران و گیلانغرب، رزمندگان اسلام در نبرد با دشمن موفقیت‌هایی کسب کردند و در برخی دیگر از محورهای این جبهه و جبهه شمالی نیز تحرکات و درگیری‌هایی پی‌وقوع پیوست.

در روز سقوط خرمشهر، هواپیماهای دشمن به چند منطقه جنوبی کشور هجوم آوردند. همچنین هواپیماهای ارتش ایران نیز با انجام چند عملیات به مواضع و یگان‌های عراق

خسارت‌هایی وارد کردند.

■ **حملات و درگیری‌های زمینی**

جبهه جنوبی

در پی تصرف خرمشهر و تسلط نیروهای دشمن بر پل نو و دستور تخلیه شهر توسط فرمانده عملیات مقاومت، قوای عراقی که شامل حجم وسیعی از نیروهای ویژه و تجهیزات کامل بودند، بتدریج در نقاط باقی مانده شهر، از جمله مسجدجامع و خیابان‌های اطراف آن مستقر شدند. حین نزدیک شدن دشمن به قلب تپنده شهر- مسجد جامع - باقیمانده حماسه آفرینان می‌کرد، مجبور به تخلیه شهر شدند.

طبق اسناد مرکز اسناد و تحقیقات جنگ از چگونگی تخلیه شهر: «تا ساعت ۴ صبح اکثر نیروهای حاضر در خرمشهر طبق دستور سرهنگ صمدی، فرمانده عملیات خونین‌شهر، شهر را تخلیه کردند. این‌ نیروها عبارت بودند از ۲۰۰ نفر تکاور و ۴۵۰ نفر از کمپته‌های تهران، ولی هنوز در نقاط مختلف شهر مقاومت‌هایی از طرف برادران پاسدار وجود دارد.» گزارش ساعت ۱۳/۴۵ همین منبع حاکی است: «قسمت‌های زیادی از خونین‌شهر دست عراقی‌هاست. اما هنوز از مسجدجامع تا نزدیک پل در دست نیروهای خودی است. مهمات و مواد مورد نیاز برادران، توسط قایق از این سمت کارون به آن سمت برده می‌شود.»

نیروی دریایی ارتش بعدازظهر اعلام کرد: «۲۰۰ نفر از پاسداران که در خونین‌شهر در محاصره بودند، با رشادت و از خودگذشتگی تکاوران دریایی نجات داده شدند و به ضلع جنوبی کارون انتقال یافتند و سایر نیروها در حال درگیری و نبرد با دشمن هستند.»

نیروی زمینی ارتش در اواخر شب اعلام کرد: «دشمن در جبهه خونین‌شهر تقریباً بر تمام شهر مسلط شده و پل را به کنترل خود درآورده است. نیروی رزهی دشمن در داخل شهر بوده و یک نیروی متحرک قوی، در شمال غرب خونین‌شهر مستقرمی‌باشند.»

خبرگزاری پارس به نقل از یک منبع مطلع در فرمانداری آبادان گزارش داد: «ساعت ۴ بامداد روز ۵۹/۸/۴ سرهنگ صمدی فرمانده تکاوران به رزمندگان خونین‌شهر دستور عقب‌نشینی داد. تعدادی از رزمندگان با دستور عقب‌نشینی مخالفت کرده و در سنگر خود ماندند که از آنان اطلاعی در دست نیست. فرمانده تکاوران گفته بود دستور عقب‌نشینی از سوی مقامات بالا صادر شده است اما اتقاق عملیات آبادان بعدا این موضوع را تکذیب کرد.»

یکی از آخرین برادران رزمنده خرمشهر طی گزارشی به سپاه اهواز، می‌نویسد: «از نیمه شب تعدادی از ما که در خیابان چهل‌متری مستقر بودیم، به علت محاصره آنجا به خیابان‌های اطراف مسجد آمده و به نگرهانی و استراحت پرداختیم. ساعت ۳ بعد از نیمه‌شب (بامداد ۵۹/۸/۴) اطلاع داده شد که کلیه نیروها باید به دستور سرهنگ صمدی شهر را تخلیه کنند. طی مشورتی با برادران، تصمیم اکثری، بر این شد که برویم، چون کلیه نیروها از شهر خارج شده و به آبادان رفته یا در سمت دیگر پل مستقر شده بودند. حدود ۱۵ نفر خود را به زیر پل رسانده و از طریق تونل زیر پل به سمت پل حرکت کردیم که بقیه برادران را به رگبار بستند و پل را زیر حمله گرفتند. با زحمت زیاد خود را به آن طرف پل رساندیم، بقیه برادران نیز به وسیله یک قایق این طرف پل آمده و به مقابله با آنها پرداختیم. دشمن پل را زیر آتش سنگینی از مسلسل و خمپاره گرفت، طوری که تعداد زیادی از برادران

شهید و مجروح شدند.»

«در محور آبادان فعالیت هواپیماهای دشمن و اجرای انواع آتش روی شهر ادامه دارد.» به گزارش سپاه آبادان، «آبادان از طرف ایستگاه ۷ و از سمت جزیره مینو زیر آتش شدیدی از خمپاره و توپخانه دشمن قرار دارد.» اطلاعات سپاه خوزستان به نقل از فرماندار شادگان، اعلام کرد: «در تاریخ ۵۹/۸/۴ یک گردان از نیروهای خودی از جاده آبادان ـ ماهشهر به دشمن حمله کردند و قصد پیشروی داشتند که به‌علت ضعف شدید فرماندهی و عدم پشتیبانی بموقع، با کمبود مهمات روبه‌رو شدند و با شلیک شدید دشمن، با دادن تلفات جانی حدود ۱۰۰ نفر و خسارت‌های مالی و تسلیحاتی از جمله انهدام حدود ۱۵ تانک از ۱۷ تانک، مواجه شدند.»

در محور شمال آبادان، به گزارش ستاد مشترک ارتش: «دشمن در ۶ کیلومتری جاده آبادان ـ اهواز مستقر است.»

گزارش سپاه دارخوین حاکی است: «نیروهای

در محور شمال آبادان، به گزارش ستاد مشترک ارتش: «دشمن در ۶ کیلومتری جاده آبادان ـ اهواز مستقر است.»

گزارش سپاه دارخوین حاکی است: «نیروهای

در پی تصرف خرمشهر و تسلط نیروهای دشمن بر پل نو و دستور تخلیه شهر توسط فرمانده عملیات مقاومت، قوای عراقی که شامل حجم وسیعی از نیروهای ویژه و تجهیزات کامل بودند، به تدریج در نقاط باقی مانده شهر، از جمله مسجد جامع و خیابان‌های اطراف آن مستقر شدند. حین نزدیک شدن دشمن به قلب تپنده شهر- مسجد جامع - باقیمانده حماسه آفرینان خرمشهر، در حالی که خون شهدای این شهر و آه و ناله مجروحان بر تمام وجود آنان سنگینی می‌کرد، مجبور به تخلیه شهر نشدند

خبرگزاری پارس به نقل از یک منبع مطلع در فرمانداری آبادان گزارش داد: «ساعت ۴ بامداد روز ۵۹/۸/۴ سرهنگ صمدی فرمانده تکاوران به رزمندگان خونین‌شهر دستور عقب‌نشینی داد. تعدادی از رزمندگان با دستور عقب‌نشینی مخالفت کرده و در سنگر خود ماندند که از آنان اطلاعی در دست نیست. فرمانده تکاوران گفته بود دستور عقب‌نشینی از سوی مقامات بالا صادر شده است اما اتقاق عملیات آبادان بعدا این موضوع را تکذیب کرد.»

یکی از آخرین برادران رزمنده خرمشهر طی گزارشی به سپاه اهواز، می‌نویسد: «از نیمه شب تعدادی از ما که در خیابان چهل‌متری مستقر بودیم، به علت محاصره آنجا به خیابان‌های اطراف مسجد آمده و به نگرهانی و استراحت پرداختیم. ساعت ۳ بعد از نیمه‌شب (بامداد ۵۹/۸/۴) اطلاع داده شد که کلیه نیروها باید به دستور سرهنگ صمدی شهر را تخلیه کنند. طی مشورتی با برادران، تصمیم اکثری، بر این شد که برویم، چون کلیه نیروها از شهر خارج شده و به آبادان رفته یا در سمت دیگر پل مستقر شده بودند. حدود ۱۵ نفر خود را به زیر پل رسانده و از طریق تونل زیر پل به سمت پل حرکت کردیم که بقیه برادران را به رگبار بستند و پل را زیر حمله گرفتند. با زحمت زیاد خود را به آن طرف پل رساندیم، بقیه برادران نیز به وسیله یک قایق این طرف پل آمده و به مقابله با آنها پرداختیم. دشمن پل را زیر آتش سنگینی از مسلسل و خمپاره گرفت، طوری که تعداد زیادی از برادران

عکس ماندگار کلاه های چلاندۀ عکاس: امیرعلی چواندیان

و ۳۰ نفر از مزدوران بعث را به هلاکت برسانند.

طی این عملیات دو نفر از برادران شهید شدند.» گزارش سپاه خوزستان از موقعیت دشمن در جاده بستان ـ سوسنگرد حاکی است که: «نیروهای پیاده دشمن در روستای دهلاویه (۱۲ کیلومتری سوسنگرد) مستقرند و حدود ۱۵۰۰ - ۱۲۰۰ نفر از اعضای (گروهک) جبهه التحریر - که اکثراً لباس عربی دارند و مسلح به کلاشینکف و آر.بی. جی هستند با آنها همکاری می‌کنند.»

گزارش برادران شناسایی سپاه خوزستان حاکی است: «خودروهای عراقی مرتباً به طرف تپه‌های الله اکبر در تردد هستند و حدود ۲۴ تانک و خودرو در روستای بیت‌ناجی پشت تله‌های خاکی استتار شده‌اند. صبح امروز وقتی توپخانه خودی به سوی نیروهای دشمن در الله اکبر آتش

گشودند، تغییر موضع دادند.» طبق اعلام سپاه سوسنگرد: «نیروهای عراقی حدود ۳۰ تانک در سابله مستقر کرده‌اند که روزها در سابله و شب‌ها به طرف فنیخی عقب‌نشینی می‌کنند. امروز در تپه‌های شنی نزدیک بستان، طی عملیاتی توسط هوانیروز، ۴ تانک دشمن منهدم و چند نفر از نیروهایشان کشته و زخمی شدند. امروز در این منطقه، درگیری شدیدی بین توپخانه‌ها در گرفت.»

به گزارش سپاه خوزستان از محور شوش: «در مورخه ۵۹/۸/۴، برادران پاسدار در یک شبیخون تعداد زیادی از مزدوران عراقی را به هلاکت رساندند. دشمن در چند روز گذشته در این منطقه ۳ - ۴ کیلومتر عقب‌نشینی کرده‌است.» طبق اعلام سپاه دزفول: «در سبیده دم امروز در منطقه دشت عباس، در محور جاده عین‌خوش، برادران پاسدار طی عملیاتی علیه نیروهای گشت دشمن ۴ نفربر و ۲ خودرو را منهدم کردند و ۶۰۰ نفر از نیروهای دشمن را به هلاکت رساندند. در ساعت ۲۳، نیروهای عراقی که در پناه تانک و نفربر به شناسایی می‌رفتند، به کمین برادران پاسدار افتاده و ضربه سنگینی خوردند.»

■ **حملات هوایی و موشکی**

خارک: در ساعت ۲۰ یک میگ عراقی که قصد داشت خارک را بمباران کند، توسط آتشیارهای ضد هوایی سرنگون گردید.

آبادان: ساعت ۱۱ صبح، ۲ میگ عراقی به منطقه آبادان نفوذ کردند که توسط آتشیارهای ضد هوایی یکی از آنها سقوط کرد و دیگری مجبور به فرار شد.

ماهشهر: ساعت ۱۵ امروز دو میگ عراقی به حریم فضایی ماهشهر و آبادان تجاوز کردند که توسط آتشیارهای ضد هوایی رزمندگان، در ۴ کیلومتری ماهشهر سرنگون شدند و خلبانانش نیز به هلاکت رسیدند.

اهواز: بامداد امروز یک میگ عراقی تلاش کرد به مناطق شمالی اهواز حمله کند که با آتش ضد هوایی رزمندگان روبه‌رو شد و فرار کرد.

دزفول: در طول شب گذشته، ۵ موشک از سوی دشمن به شهر دزفول پرتاب گردید که در ۳ محله مسکونی این شهر خسارات و تلفات زیادی به بار آمد. تلفات آن تاکنون ۱۱۵ شهید و ۴۳۰ مجروح اعلام شده است.

■ **خلاصه اطلاعیه‌های نظامی ستاد مشترک ارتش**

اطلاعیه۲۳۱

... با حمله هلیکوپترهای جنگنده هوانیروز به دشمن متجاوز، مزدوران عراق متحمل خسارات و تلفاتی شدند. در منطقه ایلام- انهدام یک سکوی موشک هدایت‌شونده، چهار قبضه توپ ضد هوایی دارد و نیروی رزهی دشمن در این منطقه زیاد نیست. نیروهای دشمن در منطقه استتار کامل نوده‌اند، ولی نزدیک شدن به آنها امکان‌پذیر است، طوری که برادران بارها نتوانسته‌اند تا ۱۰۰ متری آنها تردد کنند. تانک‌های دشمن روزها تا نزدیکی دارخوین و انرزی اتمی پیش می‌آیند، ولی با آتش خمپاره مواجه شده و عقب‌نشینی می‌کنند.»

اهواز امروز از سحر تا شب زیر آتش سنگین دشمن قرار داشت. در جبهه‌های جنوبی اهواز، درگیری‌های پراکنده و اجرای آتش توسط نیروهای خودی و دشمن ادامه دارد.

به گزارش اطلاعات سپاه: «امروز در جبهه فارسیات، برادران سپاه در زیر حمله غافلگیرکننده موفق شدند ۶ نفربر رزهی یک خودروی حامل سوخت دشمن را منهدم کنند

■ **دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰**

■ **سال بیست و هفتم**

■ **شماره ۱۷۷۶**

سنگین نیروهای عراقی منهدم شد و حدود ۲۰ نفر به هلاکت رسیدند.

اطلاعیه۲۳۲

... فعالیت‌های رزمندگان نیروی هوایی ارتش در روز ۵۹/۸/۴

۱ - انهدام سنگرها و یک ساختمان نظامی و دو نفربر رزهی نیروهای عراقی در غرب پیرانشهر ۲ - انهدام پادگان نظامی عراق در غرب روانرود ۳ - انهدام قسمتی از پادگان پنجوین ۴ - انهدام قسمتی از یک تیپ رزهی در نزدیکی پادگان پنجوین ۵ - بمباران واحدهای توپخانه و تانک دشمن در مناطق مرزی غرب اهواز ۶ - بمباران یک تیپ گسترش یافته دشمن در منطقه غرب سوسنگرد ۷ - انهدام قسمتی از نیروهای رزهی و خودروهای تدارکاتی و سایت سام ۶ و توپ‌های زمین به زمین نیروهای مزدور بعث عراق در منطقه شلمچه ۸ - انهدام قسمتی از نیروهای پراکنده دشمن در جاده فاو - بصره ۹ - انهدام تانک و توپ و خودروهای پیشرو دشمن در شلمچه و خسروآباد. ۱۰ - سرنگونی دو فروند هواپیمای دشمن در جبهه غرب و جنوب کشور ۱۱ - روز گذشته یک فروند جنگنده نیروی هوایی ارتش در منطقه جنوب شرقی اهواز هدف موشک‌های ضد هوایی عراق قرار گرفت. از خلبان آن گزارشی در دست نیست.

■ **خلاصه بیانیه‌های نظامی عراق**

بیانیه ۱۰۳

... طی حمله نیروهای ایران به پایگاه عراقی در منطقه شرق کارون، صدها نفر از سربازان و پاسداران ایران کشته ، ده‌ها نفر دستگیر و فرمانده آنها کشته و معاون وی دستگیر شد. در این درگیری یک فروند هواپیمای اف ۱۷۰، ۲ تانک، ۲ زرهپوش، ۲ توپ موشک‌انداز و چندین وسیله نقلیه ایران منهدم شد. از نیروهای عراق ۵ نفر کشته شده‌اند و ۳ تانک، ۲ زرهپوش و یک مسلسل از دست رفته است.

■ **بیانیه ۱۰۴**

... خسارات وارده به دشمن: ۲۱ کشته، انهدام ۳ نفربر رزهی، ۳ خودرو، مقادیری سوخت و مهمات، به غنیمت گرفتن یک دستگاه تانک چیفتن، چند خودرو و سلاح‌های متوسط و سرنگونی ۳ هلیکوپتر در منطقه جنوبی میدان نبرد.

خسارات ما: ۱۵ کشته، انهدام ۳ خودرو و دو قبضه توپ.

اقدامات هوایی: بامداد امروز هواپیماهای دشمن به اهداف غیرنظامی و نظامی زیر حمله کردند. در ساعت ۷/۵۵، حمله به پنجوین در استان سلیمانیه. در ساعت ۷، حمله به نیروها در منطقه جنوبی میدان نبرد. در ساعت ۷/۱۰، حمله به قصبه ماووت در استان سلیمانیه، در ساعت ۸/۴، حمله به دیانه در استان اربیل. خسارات وارده: یک کشته و یک زخمی غیرنظامی است. دو هواپیمای فانتوم دشمن، یکی در استان سلیمانیه و دیگری در منطقه جنوبی میدان نبرد سرنگون گردید.

■ **بیانیه ۱۰۵**

فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق امروز اعلام کرد که در درگیری‌های بعدازظهر امروز، دو کشتی جنگی (نواچه) ایرانی در شط‌العرب غرق و پنج نظامی کشته شده‌اند. همچنین در این اعلامیه آمده که تعداد قابل ملاحظه‌ای از تجهیزات نظامی و سلاح‌های سبک توسط ارتش عراق به غنیمت گرفته شده است. در این درگیری‌ها دو خودروی نظامی عراقی منهدم و دو عراقی نیز کشته شده‌اند.

■ **ستاد عملیات ارتش عراق**

ستاد عملیات ارتش عراق مدعی است که ارتش ایران در تاریخ ۵۹/۸/۴، ۹ بمب‌های شیمیایی علیه واحدهای نیروی مخصوص ارتش عراق، مستقر در خرمشهر استفاده کرده که در نتیجه ۱۴ نفر از نیروهایش دچار حرقان و تشنج گردیدند.

■ **برتاب حملات و درگیری‌ها**

خبرگزاری رویتر: عراق اعلام کرد تلاش ایرانی‌ها را برای به دست گرفتن دوباره خرمشهر شکست داده است.

رادیو لندن بخش عربی: ایرانی‌ها اعلام کردند که بعضی از اراضی خود را در خرمشهر بازپس گرفته‌اند و این پیروزی پس از حمله‌ای به دست آمده که در شمال آبادان صورت گرفته است. عراقی‌ها می‌گویند این حمله با شکست مواجه شده‌است.

رادیو امریکا: هفته گذشته زد و خوردهای نیروهای ایران و عراق به اوج خود رسید. عراق مدعی است کنترل اغلب نقاط حساس خوزستان را در اختیار دارد و نیروهای عراقی تقریباً شهر اهواز را اشغال کرده‌اند و در بندر خرمشهر و آبادان همچنان در حال پیشروی هستند. همچنین شاه لوله نفتی که سوخت داخلی ایران را تأمین می‌کند، منفرج ساخته‌اند و در نتیجه جبروندی نفت که چندی است در ایران اجرا می‌شود، شدیدتر شده است.

رادیو اسان (اردن).... تحولات اخیر در جبهه نبرد تا حد زیادی میزان پیشرفت و پیروزی‌های نیروهای عراقی را نشان می‌دهد... موقعیتی که عراق در نبرد المحمره به دست آورده، قدرت رزمندگی و موقعیت نظامی ارتش عراق را در میدان نبرد تقویت بخشیده، زیر اسقوط المحمره را به سوی آبادان گشوده است. این موقعیات استفاده از اسناد و گزارش‌های مرکز اسناد و تحقیقات جنگ سپاه تهیه شده است.

به بهانه دوازدهمین سالگرد شهادت سردار نورعلی شوشتری

سرداری ملقب به شهید وحدت

مرحان قندی
خبرنگار

جسور بود و بی ادعا، برای دفاع همیشه آماده بود. هوشیاری و تیزهوشی‌اش در انجام مأموریت‌ها مثال زدنی بود. شهید نورعلی شوشتری از فرماندهان ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی فقط یک نظامی نبود و همیشه ریش سفیدمآبانه رفتار می‌کرد. وحدت و امنیت را با هم رقم می‌زد و با مردم، صمیمی رفتار می‌کرد. دستاوردهای شهید شوشتری در رژیم طاغوت، دوران دفاع مقدس و بعد از پایان جنگ در سیستان و بلوچستان آنقدر زیاد و مهم بود که تصمیم به ترور او گرفتند. در دوازدهم اردیبهشت سال ۱۳۲۷ در ینگجه سروایت نیشابور کودکی به دنیا آمد که پدر و مادرش از روی عشق و ارادت به امیرالمؤمنین او را نورعلی نامیدند. نورعلی در خانواده‌ای مذهبی و متدین و در سایه عشق به اهل بیت(ع) بزرگ شد و بیش از هر چیز دیگر با قرآن و معانی آن آشنا شد. او همواره در مراسم مذهبی روستا در صف اول بود، طوری که هر سال محرم صدای گرم و دلنشین اش در میان دسته‌های عزاداری تمام کوی و برزن را پر می‌کرد. دوران نوجوانی و جوانی نورعلی هم سیری شد و در سال ۱۳۴۷ برای گزاردن خدمت سربازی به تهران اعزام شد. او در جریان انقلاب در خطر خیزترین صحنه‌ها حضور داشت و با رشادت و تدبیر به مدیریت بحران‌های کوچک و بزرگ پرداخت و در این عرصه نقش بسزایی در روشننگری مردم شمال خراسان علیه رژیم شاهنشاهی ایفا کرد، پس از پیروزی انقلاب و تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی او جزو نخستین کسانی بود که به عضویت این نهاد درآمد. شوشتری در آغاز دوران جهاد و مبارزه همچون سربداری سترگ از خراسان به همراه خیل بسیجیان جان بر کف به کردستان رفت و در نقش فرماندهی موفق سندنج را از دست عوامل بیگانه آزاد کرد.

تحمیل جنگ عراق علیه ایران فرصتی ۸ ساله را برای این پاسدار دلاور و فداکار به وجود آورد تا جوهره وجود خود را به منصفه ظهور برساند. او با ورود به جنگ توانست از خود توان هدایت و فرماندهی نیروها را در مسلح گروهان، گردان، محور، تیپ و لشکر به‌طور شایسته‌ای نشان دهد. کارنامه تیپ جوادالانمه(ع) و لشکر ۲۱ امام رضا(ع) و نیز لشکر ۵ نصر با نام این فرمانده شجاع و دلاور عجین شده است. علاوه بر این نقش ارزشمند او در آزادسازی مناطق اشغالی خوزستان از لوژ وجود صدامیان یعنی در عملیات طریق‌القدس، فتح‌المبین، بیت‌المقدس و همچنین نبردهای سرونوشت‌سازی همچون رمضان، خیبر، بدر، والفجر و از آزادسازی میمک در غرب کشور جاوید و فراموش نشدنی است.

مجاهدت و رشادت‌های سردار نورعلی شوشتری مقام فرماندهی لشکر ۵ نصر و سپس فرماندهی قراقره نجف اشرف نیروی زمینی سپاه پیروزی‌های بزرگی چون فتح‌مهران پیش روی قوای اسلام در استان سلیمانیه عراق، عملیات حماسی کردلای ۵ را برای سرافرازی انقلاب اسلامی ایران رقم زد. همچنین نقش تأثیرگذار و حضور کارساز و تعیین‌کننده او در عملیات متناقش شکن مرصاد در شرایط بحرانی آن روز جنگ هرگز به دست فراموشی سپرده نخواهد شد. مجروحیت‌های بی‌شمار این سردار در خطوط مقدم جبهه باعث شد تا مدال

بر افتخار جانبازی به سینه سترگ و استوارش آویخته شود. همزمان با وقوع عملیات مرصاد در سوم مرداد سال ۶۷ بنا به توصیه آیت‌الله خامنه‌ای مسئولیت این عملیات دشوار به‌عهده این فرمانده دلاور گذاشته شد. سردار شوشتری به روایت امیر دلاور ارتش شهید صیاد شیرازی فرماندهی شایسته‌ای را از خود به نمایش گذاشت. فرماندهی شایسته ایشان سبب شد تا امام خمینی (ره) خطاب به سردار شوشتری فرمودند: «در این دنیا که نمی‌توانم کاری کنم، اگر آبرویی داشته باشم در آن دنیا قطعا شما را شفاعت خواهم کرد.»

با پایان یافتن تحمیلی این سرباز دلاور که ده‌ها بار تا مرز شهادت پیش رفته بود در ادامه مجاهدت‌های خود به منطقه شمال غرب کشور رفت و با پذیرش فرماندهی قراقره حمزه سیدالشهدا(ع) تداوم بخش راه شهیدان بروجردی، ناصر کاظمی و احمد کاظمی شد.

او مسیر پیشرفت و ترقی را به واسطه قابلیت‌های مدیریتی و اخلاقی خود به تدریج طی کرد و در سال ۱۳۷۱ به سمت جانشین فرماندهی نیروی زمینی سپاه منصوب شد. در اول فروردین ۱۳۸۸ با حفظ سمت و با هدف تأمین امنیت پایدار و حمایت از مردم منطقه سیستان و بلوچستان به عنوان فرمانده قراقره قدس جنوب شرق کشور منصوب شد. وی در آن مسئولیت ریشه نامانی را در منطقه در فقر اقتصادی و فرهنگی مردم جست‌وجو می‌کرد. طرح‌ها و ایده‌های بسیاری برای برقراری امنیت در منطقه سیستان و بلوچستان داشت که همگی متضمن برقراری امنیت پایدار و فراگیر، ایجاد اشتغال، رفع محرومیت از مردم و اتحاد قباایل بود. در کنار این مسئولیت‌های خطیر بر مهم روح بلند سردار همواره در افق سعادت در پرواز بود و یاد دوستان و همزمان شهیدش لحنطای او را راه نمی‌کرد.

سرانجام دستاوردهای شوشتری آنقدر بزرگ بود که تصمیم به ترور او گرفتند؛ فکر از لای‌های پلید صهیونیستی و اجرا از گروه‌های منحرف تروریستی بود.

سرانجام روح این سردار فداکار سپاه اسلام در بیست و ششم مهرماه سال ۸۸ در منطقه پیشین سیستان و بلوچستان به همراه ۱۱ نفر از یارانش در آسمان بی کران شهادت به پرواز درآمد. شهادت شهید شوشتری نقطه عطفی در انسجام اسلام میان شیعه و سنی بود.